

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในงาน ของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลเอกชน ภาค ตะวันออก โดยทำการศึกษาควบคู่กับการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์ต่อหน้าและการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่ออธิบายความคิดเห็นของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลเอกชนภาคตะวันออก ต่อความพึงพอใจในการทำงานในโรงพยาบาลเอกชนภาค ตะวันออก ตลอดจนศึกษาว่า ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณที่สามารถทำนายความพึงพอใจใน งานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลเอกชนภาคตะวันออก มีความเหมือน หรือมีข้อแตกต่างจาก ความคิดเห็นของพยาบาลวิชาชีพต่อความพึงพอใจในการทำงานในโรงพยาบาลเอกชนภาค ตะวันออก หรือไม่ อย่างไร โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทั้งการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณและการศึกษาวิจัย เชิงคุณภาพ ใช้ประชากรเดียวกัน คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเอกชนภาค ตะวันออกในเครือโรงพยาบาลกรุงเทพ ที่มีอายุงานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทาง การบริหาร ปฏิบัติงานอยู่ในแผนกผู้ป่วยนอก แผนกห้องฉุกเฉิน แผนกหอผู้ป่วยใน แผนกห้อง ผ่าตัด และแผนกหอผู้ป่วยหนัก จากจำนวนโรงพยาบาลเอกชนเครือโรงพยาบาลกรุงเทพ ภาคตะวันออก ซึ่งมีจำนวน 4 โรงพยาบาลได้แก่ โรงพยาบาลกรุงเทพตราด จังหวัดตราด โรงพยาบาลกรุงเทพจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี โรงพยาบาลกรุงเทพระยอง จังหวัดระยอง โรงพยาบาล กรุงเทพพัทยา จังหวัดชลบุรี รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 253 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานใน โรงพยาบาลเอกชนภาคตะวันออกในเครือโรงพยาบาลกรุงเทพ เพื่อตอบแบบสอบถามโดยมี ขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร ยามาเน่ (Yamane, 1976 อ้างถึงใน ประคอง กรรณสูต, 2538, หน้า 101)

$$n = \frac{N}{(1 + Ne^2)} \quad \text{เมื่อระดับความมีนัยสำคัญเป็น .05}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่เกิดขึ้นจากกลุ่มตัวอย่างเท่าที่ยอมรับได้ในที่นี้กำหนดไว้ 5%

ผลการคำนวณแบบสัดส่วนในแต่ละโรงพยาบาลได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงพยาบาลกรุงเทพมหานครจังหวัดตราดจำนวน 28 คน โรงพยาบาลกรุงเทพจันทบุรีจังหวัดจันทบุรีจำนวน 60 คน โรงพยาบาลกรุงเทพระยองจังหวัดระยองจำนวน 60 คน และโรงพยาบาลกรุงเทพพัทยา จังหวัดชลบุรีจำนวน 67 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 215 คน

2. ผู้วิจัยตรวจสอบรายชื่อพยาบาลวิชาชีพ ในหอผู้ป่วย ที่สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูงหรือ (เทียบเท่า)ปริญญาตรี หรือสูงกว่าและได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้น 1 รวมทั้งปฏิบัติงานในกลุ่มงานการพยาบาลและอยู่ในหอผู้ป่วยเดียวกับหัวหน้าหอผู้ป่วยที่จะประเมินไม่ต่ำกว่า 1 ปีจากทะเบียนประวัติพนักงานของแต่ละโรงพยาบาล (2548)

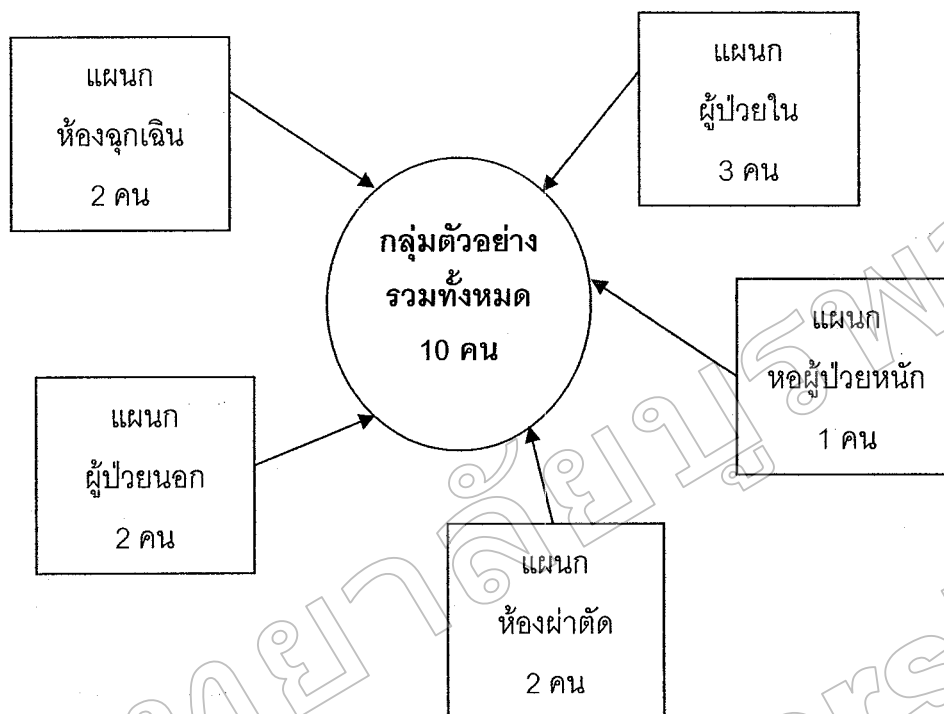
3. ผู้วิจัยทำบัญชีรายชื่อ พยาบาลวิชาชีพ ทั้งหมด ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยวิธีการจับฉลากรายชื่อ พยาบาลวิชาชีพ ในแต่ละโรงพยาบาล ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงพยาบาล แบ่งตามสายงานบริการผู้ป่วย เป็น 2 ฝ่ายใหญ่ ดังนี้ ฝ่ายบริการพยาบาลผู้ป่วยนอก มี 2 แผนก คือแผนก ผู้ป่วยนอกและแผนกห้องฉุกเฉิน ฝ่ายบริการพยาบาลผู้ป่วยในมี 3 แผนกคือแผนกไอซียู แผนกห้องผ่าตัด แผนกหอผู้ป่วย ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลเอกชน

ตะวันออก

โรงพยาบาล	ตราบด		จันทบุรี		ระยอง		พัททยา	
	<i>N</i>	<i>n</i>	<i>N</i>	<i>n</i>	<i>N</i>	<i>n</i>	<i>N</i>	<i>n</i>
ห้องฉุกเฉิน	5	4	10	8	10	8	14	12
ผู้ป่วยนอก	5	4	11	10	11	10	20	16
ผู้ป่วยใน	15	14	29	25	29	25	30	26
ไอซียู	5	4	10	8	10	8	10	8
ห้องผ่าตัด	3	2	10	9	10	9	6	5
รวม	33	28	70	60	70	60	80	67
รวมกลุ่มตัวอย่าง = 215								

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างตามแผนกต่าง ๆ ครอบคลุมแผนก ที่ตรงกันกับการทำวิจัยเชิงปริมาณเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สามารถนำมาอธิบายได้ ผู้ให้ข้อมูลเป็นพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลเอกชนภาคตะวันออก ที่กำลังปฏิบัติงานอยู่ มีประสบการณ์ 1 ปีขึ้นไปและไม่ได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารจำนวนทั้งหมด 10 คน ประกอบด้วยพยาบาลวิชาชีพ ทำงานอยู่ในแผนก ผู้ป่วยนอก จำนวน 2 คน แผนกฉุกเฉิน จำนวน 2 คนแผนกผู้ป่วยใน จำนวน 3 คน แผนกผู้ป่วยหนักจำนวน 1 คน และแผนกห้องผ่าตัดจำนวน 2 คน โดยศึกษาใช้เวลา 4 เดือน ตั้งแต่ มีนาคม 2549 -มิถุนายน 2549 ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แสดงการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ

ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูล เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยสุ่มเลือกเป็นแผนก และตรวจสอบคุณสมบัติ ผู้วิจัยไม่มีประสบการณ์การทำวิจัยจึงมีการเตรียมตัว เตรียมความพร้อมก่อนการทำวิจัย โดยสำรวจจำนวนพยาบาลวิชาชีพที่มีอายุงาน 1 ปีขึ้นไปและไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางการบริหาร ในโรงพยาบาลเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล ของโรงพยาบาลเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเตรียมแนวคำถามพร้อมเตรียมความพร้อมในการบันทึกข้อมูลทุกครั้ง

การให้ได้มาซึ่งข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลเป็นพยาบาลวิชาชีพ ปฏิบัติงานโรงพยาบาลเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลักษณะการทำงานของพยาบาลวิชาชีพแต่ละโรงพยาบาลมีนโยบายในการทำงานเหมือนกัน เช่น การพักรับประทานอาหารกลางวัน เป็นช่วงหนึ่งที่ผู้วิจัยเลือกมาทำการ สัมภาษณ์ต่อหน้าด้วยตนเอง และอีกช่วงคือการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ใช้เวลาประมาณ 11 นาฬิกา ซึ่งเป็นเวลาที่ไม่เร่งด่วน และเป็นเวลาที่เตรียมตัวเพื่อเปลี่ยนจากงานเป็นพัก ระหว่างวันและว่างจากการปฏิบัติงานให้เก็บข้อมูลในหอผู้ป่วย ผู้วิจัย ใช้วิธีสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ โดยมีการบันทึกข้อมูลขณะสัมภาษณ์ เป็นการสนทนาพูดคุยตามแนวคำถามที่สร้างขึ้นเช่นเดียวกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคล เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ ได้แก่ รายได้ ประสบการณ์ในการทำงาน และอายุ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบและเติมคำทั้งหมด 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในงาน โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีของเฮิร์ซเบิร์ก ในเรื่องความพึงพอใจในงานซึ่งมีปัจจัยสำคัญ 2 ด้านคือ

1. ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในงาน (ปัจจัยจูงใจ)
2. ปัจจัยที่ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในงาน (ปัจจัยค้ำจุน)

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาเครื่องมือของ ปณัฐรา วณิชชานนท์ (2533, pp. 88 – 95) ซึ่งสร้างจากแนวคิดทฤษฎีความพึงพอใจของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959, pp. 113 – 115) โดยจะใช้สอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในงานมีตัวชี้วัด 11 ประการได้แก่ ความสำเร็จของงาน ลักษณะงาน การยอมรับนับถือ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้า นโยบายการบริหาร การปกครองบังคับบัญชา สัมพันธภาพในการทำงาน สภาพการทำงาน เงินเดือนและสวัสดิการ และความมั่นคงปลอดภัยรวมทั้งหมด 43 ข้อ

สำหรับลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิด ใช้แนวทางการสร้างแบบวัดทัศนคติของลิเคิร์ต (Likert Type Scale) ให้มี 5 ตัวเลือกคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง การเลือกตอบแต่ละช่วงคำตอบมีความหมายดังต่อไปนี้

		คะแนนข้อความ คะแนนข้อความ	
		ทางบวก	ทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง ความรู้สึกที่ท่านตอบคำถามนั้นเป็นจริงทุกครั้ง	5	1
เห็นด้วย	หมายถึง ความรู้สึกที่ท่านตอบคำถามนั้นเป็นจริงส่วนใหญ่	4	2
ไม่แน่ใจ	หมายถึง ความรู้สึกที่ท่านตอบคำถามนั้นเป็นจริงครึ่งหนึ่ง	3	3
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง ความรู้สึกที่ท่านตอบคำถามนั้นตรงข้ามเป็นส่วนใหญ่	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง ความรู้สึกที่ท่านตอบคำถามนั้นตรงข้ามทุกครั้ง	1	5

คำถามเป็นข้อความที่แสดงความรู้สึกหรือแสดงความคิดเห็น ที่แสดงความเห็นด้วยไม่คล้อยตามหรือข้อความที่มีลักษณะทางลบซึ่งมีจำนวน 9 ข้อ ได้แก่ข้อ 12, 13, 14, 15, 16, 17,

18, 23, 25, 34 และ 36

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับความพึงพอใจในงานของพยาบาลโดยเอาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัดดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และ บุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23 –24)

1.00 – 1.50	หมายถึง	ความพึงพอใจในงานน้อยที่สุด
1.51 – 2.50	หมายถึง	ความพึงพอใจในงานน้อย
2.51 – 3.50	หมายถึง	ความพึงพอใจในงานปานกลาง
3.51 – 4.50	หมายถึง	ความพึงพอใจในงานมาก
4.51 – 5.00	หมายถึง	ความพึงพอใจในงานมากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็น แบบสอบถามภาวะผู้นำของ ธนิตา ฉิมวงษ์ (2539) ซึ่งสร้างจากแนวคิดความเป็นผู้นำของ เบสส์ (Bass, 1985) ประกอบด้วยภาวะผู้นำ 2 ลักษณะคือการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยนโดยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ การสร้างบารมี การคำนึงถึงความเป็นเอกบุคคล และการกระตุ้นปัญญา ส่วนภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน มีองค์ประกอบ 2 ด้านคือ การให้รางวัล โดยมีเงื่อนไขและการจัดการโดยมีข้อยกเว้น ผู้วิจัยนำมาปรับใช้ ให้เข้ากับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นแบบสอบถามทางบวก 79 ข้อคือ

ภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน	จำนวน 33 ข้อ
การให้รางวัลโดยมีเงื่อนไข	13 ข้อ (1-13)
การจัดการโดยมีข้อยกเว้น	20 ข้อ (14-33)
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	จำนวน 46 ข้อ
การสร้างบารมี	18 ข้อ (34-51)
การคำนึงถึงความเป็นเอกบุคคล	15 ข้อ (52-66)
การกระตุ้นปัญญา	13 ข้อ (67-79)

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้เลือกตอบได้ 5 ระดับโดยมีเกณฑ์การเลือกตอบดังนี้

- 5 หมายถึง พยาบาลหัวหน้านำงานปฏิบัติเป็นประจำ
- 4 หมายถึง พยาบาลหัวหน้านำงานปฏิบัติบ่อย
- 3 หมายถึง พยาบาลหัวหน้านำงานปฏิบัติเป็นบางครั้ง
- 2 หมายถึง พยาบาลหัวหน้านำงานปฏิบัติเป็นนาน ๆ ครั้ง
- 1 หมายถึง พยาบาลหัวหน้านำงานไม่เคยปฏิบัติ

การแปลผลคะแนนมีเกณฑ์การคิดคะแนนภาวะผู้นำของหัวหน้างานโดยการนำคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนรวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยโดยใช้หลักการแปลผลค่าเฉลี่ยในการให้ความหมายคะแนนเฉลี่ยผู้นำของหัวหน้างาน (ประคอง กรวรรณสูตร, 2538, หน้า 77)

ระดับคะแนนเฉลี่ย

4.51 – 5.00 ภาวะผู้นำของหัวหน้างานอยู่ในระดับสูงมาก

3.51 – 4.50 ภาวะผู้นำของหัวหน้างานอยู่ในระดับสูง

2.51 – 3.50 ภาวะผู้นำของหัวหน้างานอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 ภาวะผู้นำของหัวหน้างานอยู่ในระดับต่ำ

1.00 – 1.50 ภาวะผู้นำของหัวหน้างานอยู่ในระดับต่ำมาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพ บริบทของผู้วิจัย ผู้วิจัยเป็นนักวิจัยใหม่ และไม่มีประสบการณ์การวิจัยมาก่อน ผู้วิจัยเป็นพยาบาลวิชาชีพ เริ่มทำงานในโรงพยาบาลเอกชนตั้งแต่ระดับปฏิบัติการจนถึงระดับบริหาร มีประสบการณ์การทำงานในโรงพยาบาลเอกชนมา มากกว่า 10 ปี และทำงานในโรงพยาบาลเอกชนเครือข่ายโรงพยาบาลกรุงเทพ เขตภาคตะวันออกมา มามากกว่า 5 ปีคุ้นเคยกับทีมผู้บริหารของโรงพยาบาล ทั้งทางฝ่ายการพยาบาลและผู้บริหารระดับสูง ของโรงพยาบาลเอกชนภาคตะวันออกเป็นอย่างดี ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัย มีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวัฒนธรรมของผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นพยาบาลวิชาชีพทำงานอยู่ในโรงพยาบาลเอกชนที่มีนโยบายการบริหารงาน เหมือนกับโรงพยาบาลเอกชนที่ใช้นโยบายเดียวกันกับผู้วิจัยทำงาน โดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง ทั้งต่อหน้าและทางโทรศัพท์ เก็บข้อมูล ด้วยตนเองทั้งหมด โดยมีแนวคำถามเชิงลึกจำนวน 18 ข้อ ดังนี้

แนวคำถามเชิงลึก

1. ในโรงพยาบาลที่ท่านทำงานอยู่มีสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างไร
2. ท่านรู้สึกภาคภูมิใจและรักในวิชาชีพพยาบาลในการทำงานอย่างไร
3. การปฏิบัติงานของ ท่านได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานภายนอกอย่างไร
4. งานที่ท่านทำอยู่ในโรงพยาบาลเอกชน เหมาะสมกับความสามารถของท่านอย่างไร
5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเมื่อมีการพิจารณาผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาหรืออบรมต่อเนื่องของพยาบาลในหน่วยงาน ที่ท่านทำงานอยู่
6. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ในการบริหารงานของหัวหน้างานที่ท่านทำงานอยู่
7. ปริมาณงานที่ท่านรับผิดชอบอยู่เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนพยาบาลในแต่ละงาน

เป็นอย่างไร

8. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับเงินเดือน ค่าตอบแทนอื่น ๆ และสวัสดิการที่ท่านได้รับ

9. ตำแหน่งงานที่ท่านปฏิบัติอยู่ มีความมั่นคงต่อการทำงานในโรงพยาบาลเอกชน ของท่านอย่างไร

10. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ต่อการการป้องกันอุบัติเหตุหรือโรคติดต่อต่าง ๆ ในโรงพยาบาลเอกชนซึ่งเป็นสถานที่ทำงานของท่าน

11. เมื่อท่านหรือบุคคลในครอบครัวของท่าน เจ็บป่วยท่านได้รับการดูแลจากโรงพยาบาลเอกชนที่ท่านปฏิบัติงานอยู่เป็นอย่างไร

12. แรงจูงใจควรเป็นอย่างไร จึงจะทำให้ท่านสามารถทำงานเป็นพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลเอกชน ได้ดี

13. การได้รับการยกย่องจากเพื่อนร่วมงานมีผล ต่อการทำงานในโรงพยาบาลเอกชนที่ท่านทำงานอยู่อย่างไร

14. เมื่อท่านทราบว่าเพื่อนร่วมงานที่ทำงานภายในแผนกเดียวกันกำลังจะลาออกจากงานท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

15. ถ้าท่านมีโอกาสเป็นหัวหน้างานท่านจะมีวิธีการอย่างไรที่จะไม่ให้พยาบาลซึ่งเป็นลูกน้องของท่านลาออกจากงานด้วยเหตุผลที่ไม่สมควร

16. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรในการปฏิบัติงานของหัวหน้างานซึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริต บอกจุดมุ่งหมายของหน่วยงานที่ต้องทำให้สำเร็จ และบอกให้ทุกคนทราบถึงปัญหาที่หน่วยงานเผชิญอยู่

17. เมื่อการดำเนินงานมีปัญหาเกิดขึ้น ท่านคิดว่า ควรแก้ปัญหอย่างไรที่จะทำให้พยาบาลระดับปฏิบัติการ พึงพอใจในการทำงาน

18. ท่านมีวิธีการแก้ไขอย่างไร ในปริมาณที่ท่านทำอยู่ซึ่งท่านคิดว่าปริมาณงานมากเกินไปเมื่อเทียบกับจำนวนพยาบาล

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เชิงปริมาณ

1. การหาความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำ แบบสอบถามภาวะผู้นำของธนิดา ฉิมวงษ์ (2539) และแบบสอบถามความพึงพอใจในงาน ของ ปณัฐฐา วณิชชานนท์ (2533, หน้า 88 – 95) ทั้ง 2 ชุด มาพัฒนา จากนั้น เสนอแบบสอบถามที่พัฒนาแล้วต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหา นำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับ

สถานการณ์ของผู้ตอบคือพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลเอกชนในเครือโรงพยาบาลกรุงเทพภาค ตะวันออก และนำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณา ตรวจสอบความเที่ยงตรงและความถูกต้อง ของเนื้อหา นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอต่อประธานและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อ พิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอนสุดท้ายก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเรื่องภาวะผู้นำและ ความพึงพอใจ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว โดยนำเครื่องมือชุดนี้มาทดลองใช้กับพยาบาลวิชาชีพใน โรงพยาบาลสมิติเวชศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเที่ยง หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) แบบสอบถามภาวะผู้นำ มีค่า ความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ .98 และแบบสอบถาม ความพึงพอใจมีค่า ความเชื่อมั่น ของเครื่องมือเท่ากับ .82

ผู้วิจัยได้เตรียมตนเองในการเก็บข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีการเตรียมพร้อมโดยมีแบบบันทึกข้อมูลโดยใช้แนวทางการ สัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำวิจัยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเป็น รายบุคคล การสัมภาษณ์เริ่มด้วยการแนะนำตัวเอง บอกวัตถุประสงค์การวิจัย เน้นความสำคัญ ของการได้ข้อมูลที่เป็นความรู้สึก ความคิดเห็น ทศนคติของผู้ให้ข้อมูล แจ้งรายละเอียดการ วิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอข้อมูล การตอบคำถามข้อสงสัยหลังจากให้สัมภาษณ์ การติดต่อ กลับ มายังผู้วิจัยและขออนุญาตจัดบันทึกขณะสัมภาษณ์ มีการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลก่อนเริ่ม การสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

1. ขอนหนังสือจากคณบดีบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาล กรุงเทพมหานครจังหวัดตราด โรงพยาบาลกรุงเทพจันทบุรีจังหวัดจันทบุรี โรงพยาบาลกรุงเทพระยอง จังหวัดระยอง โรงพยาบาลกรุงเทพพัทยา จังหวัดชลบุรี และโรงพยาบาลสมิติเวชศรีราชาจังหวัด ชลบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

2. ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยผ่านทางผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรบุคคลซึ่งเป็น ผู้รับผิดชอบด้านบุคลากรของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอรับแบบสอบถามคืนภายหลังแจก แบบสอบถามแล้ว 2 สัปดาห์และติดตามแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามแต่ละข้อและแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ครบถ้วนทั้งหมด

การเก็บรวบรวมข้อมูลคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยสุ่มสัมภาษณ์พยาบาลวิชาชีพแต่ละโรงพยาบาลจนได้ข้อมูลไปในทิศทางเดียวกัน ทั้ง 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 ระหว่างเดือน มีนาคม 2549 ถึง เดือน มิถุนายน 2549 เป็นเวลา 4 เดือน และครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 1 ถึง 31 กรกฎาคม 2549 เป็นเวลา 1 เดือน โดยมีวิธีการเก็บข้อมูลด้วยผู้วิจัย ซึ่งเป็นผู้สัมภาษณ์ และ เป็นผู้เก็บข้อมูลเอง ใช้วิธีการสัมภาษณ์ต่อหน้าและทางโทรศัพท์

การพิทักษ์สิทธิ์

การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ก่อนทำการเก็บข้อมูลผู้วิจัย ได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการโรงพยาบาล และได้ชี้แจง อธิบายโดยการจัดทำเอกสารชี้แจงให้ทราบถึงการตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลใด ๆ ในการทำงานและข้อมูลที่ให้มาด้วยความสมัครใจจะเป็นความลับ ข้อมูลเชิงปริมาณ เมื่อตอบเสร็จจะให้ใส่ซองปิดและรวบรวมส่งที่ฝ่ายทรัพยากรบุคคลของโรงพยาบาลทางผู้วิจัยจะไปเก็บด้วยตนเอง

ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัย ได้รับการพิจารณาให้การรับรอง ด้านจริยธรรม จากคณะกรรมการ พิจารณาจริยธรรม การทำวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ก่อนดำเนินการเก็บข้อมูลเช่นเดียวกับการวิจัยเชิงปริมาณ การสัมภาษณ์ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูล ลักษณะของข้อมูลเป็นการบรรยายใช้คำพูดแสดงถึงความคิดเห็นต่อการทำงานในโรงพยาบาล เอกชนภาคตะวันออกผู้วิจัย ให้ความมั่นใจต่อผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมจากการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยให้ที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ แจ้งการใช้รหัสแทนชื่อจริงของผู้ให้ข้อมูล การนำเสนอผลการวิจัยเป็นการนำเสนอในภาพรวม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีลำดับการวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพกลุ่มตัวอย่าง นำมาเสนอโดย แจกแจงในรูปความถี่ และร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยและความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ นำมาวิเคราะห์โดย แสดงลักษณะ การกระจายของตัวแปร ต่าง ๆ ใช้สถิติพรรณนา นำเสนอในรูปตาราง แสดง ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ใช้สถิติ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อวิเคราะห์ข้อตกลงเบื้องต้น ของการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณ ตามด้วย วิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนาย ความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

4. การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดย ผู้วิจัยสรุปประมวลผลข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้ให้ข้อมูล เรื่องความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการทำงาน ในโรงพยาบาลเอกชนภาคตะวันออก มีการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อม ๆ กับการเก็บข้อมูล มีการบันทึกคำต่อคำ เขียนออกมาเป็นตัวอักษร จัดระเบียบข้อมูล จำแนกหมวดหมู่ข้อมูล และค้นหาข้อมูลที่ยังขาด เพื่อวางแผนในการเก็บข้อมูลครั้งต่อไป นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ กระบวนการทบทวนข้อมูลจนได้มาซึ่งข้อสรุปผู้วิจัย ได้นำข้อมูลมา ปรีक्षा กับ อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อช่วยในการตรวจสอบความถูกต้องในการถอดรหัส และจัดหมวดหมู่ของข้อมูล นำเสนอข้อมูลแบบการบรรยายและแผนภาพ